

ESPOON VAMMAISNEUVOSTO
ESBO HANDIKAPPRÅD

**VAMMAISNEUVOSTON LAUSUNTO TEKNISELLE LAUTAKUNNALLE,
Espoon pääpyöräilyreittien kehittäminen, erillishankkeiden toteuttamisohjelma**

Vammaisneuvosto ja sen Rakennetaan kaikille -työryhmä esittää, että ohjelmaa tarkastellaan laajemmin kaikkien kuntalaisten näkökulmasta. Ohjelmassa tulisi huomioida kaikkien kulkijoiden turvallisuus, kulttuurimaisemat ja mahdolliset lakimuutokset.

Ohjelma korvaa Kevyen liikenteen väylien kehittämisohjelman 2011, unohtaen kuitenkin jalankulkijat kokonaan. Jalankulkijoihin luetaan myös pyörällisten apuvälineiden kanssa kulkevat espoolaiset.

Kevyen liikenteen kokonaisuudessa tulisi huomioida monenlaiset ja monen ikäiset kulkijat, myös erilaiset kulkuvälineet, kuten vaikka potkulaudat, erityispyörät ja apuvälineet. Asenteen tulee olla, että jokainen mahtuu kulkemaan turvallisesti, kun toiset huomioidaan.

Ohjelmassa lähestytään asiaa lähinnä teknisenä asiana, jolla luodaan mahdollisuudet mahdollisimman nopeavauhtiseen pyöräilyyn ja ikään kuin annetaan lupa sille. Pyöräilyn edistämisen tulisi olla myös toimivan pyöräilykulttuurin luomista.

Tarkemmat kommentit

Yleistä

Pyöräilymahdollisuuksien parantaminen on tärkeää. Kovavauhtisten pyöräilijöiden ohjaaminen erilliselle baanalle (pyörrien moottoriteille) ja reiteille on hyvä ratkaisu. Tulee kuitenkin huomioida kohtuus: tarvitaanko baanoja niin leveinä? Ovatko ne liian kalliita tai vaurioittavatko ne monelle tärkeitä luonto- ja kulttuuriarvoja laajasti?

Lisäksi Vammaisneuvoston tietoon on tullut monia tapauksia, joissa vammaisen henkilön tai vanhuksen turvallisuus on vaarantunut esim. ajamalla näkövammaisen tai vanhuksen päälle takapäin tai ajamalla päin, olettaen että toimintarajoitteinen ehtii väistää. Myös ulkoilureiteillä tilanteet ovat yllättäneet. Näiden tapausten perusteella pyöräväylien erottaminen jalankulusta ja nopeuksien rajoittaminen on tarpeen.

Turvallisuus

Turvallisuus puhuttaa laajasti ja sen parantamiseksi tarvitaan toimia. Kulkijoiden nopeuserot aiheuttavat selkeitä vaaratilanteita.

Turvallisuuden kannalta selkeät ongelmakohtat tulee kartoittaa ja ratkaista. Hyvä esimerkki on linja-auto pysäkit, joissa toimintatapa itsessään aiheuttaa riskin, kun asiakkaat poistuvat tai nousevat bussiin.

Turvallisuuden lisäämiseksi ehdotettiin jopa pyöräkoulua, jossa opetettaisiin myös muiden huomiointia. Lisäksi toivottiin rajoituksia pyöräilyyn palvelujen lähellä ja siellä, missä jalankulkijoita on paljon sekä nopeusrajoituksia pyöräilijöille, muilla kulkuväylillä kuin baanoilla.

Yksilöityjä ehdotuksia

Asiasta on saatu paljon palautteita ja saatuja ehdotuksia on listattu liitteeseen.

Osallisuus

Osallisuuden parantamiseksi tällaiset ohjelmat tulee saattaa kaikkien kuntalaisten kommentoitavaksi, koska vaikutukset ulottuvat myös muihin kuin ajateltuun käyttäjäryhmään. Kommentointimahdollisuuksien parantamiseksi tulee hyödyntää myös kuntalain mukaisia vaikuttamistoimi-
miä: nuorisovaltuustoa, vanhusneuvostoa ja vammaisneuvostoa.

Espoossa 6.5.2020

Vammaisneuvoston puolesta

Pirkko Kuusela
puheenjohtaja

Hanne Österberg
Rakennetaan kaikille -työryhmä
puheenjohtaja

Jakelu: Salla Hänninen, suunnittelupäällikkö, kaupunkitekniikan keskus
Tekninen lautakunta

Tiedoksi: Vammaisneuvosto

LIITE

YKSILÖIDYT EHDOTUKSET/KOMMENTIT

- palautteiden määrä vähäinen
- kysely olisi pitänyt lähettää automaattisesti vammais- ja vanhusneuvostoille sekä nuorisovaltuustolle ja pyytää heidän kauttaan kommentteja
- jos kevyenliikenteen väylille olisi annettu omat nimet, ne auttaisivat näkövammaisten suunnistusta
- erilliset jalankulku- ja pyörätiet lisäävät turvallisuutta
- miten on huomioitu hidas pyöräily ja lasten pyöräily?
- Tapiolan kauppakeskuksen kävelytasolle pyörillä liikkumisen kieltö, pyörän taluttaminen sallittua – turvallisuusasia!
- kieltoja tai rajoituksia tulisi tehdä alueille, jotka edellyttävät esteettömyyden erikoistason suunnittelua tai jotka ovat suunniteltu kävelykatuympäristöiksi
- pyöräilijöille toivotaan nopeusrajoituksia alueille
 - joilla on paljon jalankulkua ja paljon 'sunnuntaipyöräilyä' ja lasten pyöräilyä
 - keskusta-alueet, joilla on julkisia palveluja
 - vanhus-, vammais-, sosiaali- ja terveystalujen ympäristöt
 - alueet, joilla on paljon vanhus- ja vammaisasuntoja
 - julkisen liikenteen terminaali- ja pysäkkialueet
 - liikunta- ja leikkipaikat, joilla on erityisesti huomioitu kaikki käyttäjät
 - esteettömät reitit esim. virkistysalueilla
- nopeuksien rajoittaminen pyöräilijöille tietyille osuuksille
- pyöräilijän väistämismäärällisyys tienlityspaikoissa
- huomioitava: uusi tieliikennelaki, joka tulee voimaan 1.6.2020
- vilkkaiden julkisten tilojen, kauppakeskukset, kulttuurikeskukset yms., tulee erotella jalankulku ja pyöräilyreitit selkeästi erottuvin värein
- järjestettävä ”pyöräilykouluja” kansalaisille: koululaisille, eri erityisryhmille, muistutusta uusista liikennemerkkeistä ja -säännöistä
- pyörien varustus: selkeät heijastimet, soittokello, pyörän eteen ja pyöräilijän kypärän taakse vilkkuvalo.

- vilkkaat pyöriteiden osuudet ja risteysalueet valaistava hyvin – kasvillisuus ei saa peittää valaisimia
- näkemäalueet esteettömiksi
- pyöräparkit pois kulkuväyliltä – heikkonäköiset törmäävät niihin –esim. hämärään aikaan, koska niitä ei ole valaistu
- kiertoliittymät vilkkaiden pyöräilyliikenteen risteyskohtiin – turvallisuutta lisäämään, esim. alikulusta tulo risteäviin liittymiin, loivat mäet / luiskat, pyöräilijöiden vauhtien vähentäminen
- pyöräilyteiden varsille levähdyspaikkoja, -istuimia, sadekatoksia
- bussikatosten ohittaminen järjestettävä turvallisiksi
- suojaiteihin selkeät erottelukaistat pyöräilijöille, näkövammaisille ja jalankulkijoille, uuden tyyppiin rakennuksen mukaisesti
- rantaraittien pyöräily – turvallisuusnäkökohdat huomioitava
- sanktiot polkupyörien väärin parkkeeraamisesta, esim. kauppakeskusten pääsisäänkäyntien välittömään läheisyyteen kieltomerkit
- talviolosuhteet huomioitava, myös eri vuodenaajat
- hidasteet vilkasliikenteisiin risteyskohtiin
- varoitusalueet selkein värein
- opastusmerkkien lisäykset
- huomioitava erilaiset liikkumistavat: sähköpyörät, potkulaudat, kolmipyörät, sähköpyörätuolit ja -mopot jne.
- baana on suunniteltu myös maakunnallisesti merkittävään kulttuurimaisemaan ja aivan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY-kohde) lähelle liian leveänä ja maisemaa muuttavana väylänä